

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
21.Pf.20.347/2014/9.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fekete Csaba ügyvéd (**felperesi jogi képviselő címe**) által képviselt Dr. felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a dr. **N. A.** pártfogó ügyvéd (**I. rendű alperesi jogi képviselő címe**) által képviselt I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I.r. és a személyesen eljáró id. I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) II.r. alperesek ellen megbízási díj megfizetése iránt indított perében, - amely perbe az alperesek pernyertességének előmozdítása érdekében Alperesi beavatkozó (**alperesi beavatkozó címe**) beavatkozott, - a Budapest Környéki Törvényszék 2013. május 28-án meghozott/7. számú ítélete ellen az I.r. alperes részéről 9. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - a 2014. május 28. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Budapest Környéki Törvényszék/48. számú ítéletét hatályában fenntartó ítéletnek tekinti, és azt helybenhagyja azzal, hogy mellőzi a II.r. alperesnek az állam javára illeték fizetésére kötelezését.

A másodfokú eljárással felmerült pártfogó ügyvédi munkadíjat az I.r. alperes köteles viselni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 7. sorszámon meghozott ítéletében kötelezte az I.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 11 800 000 Ft-ot és annak 2006. október 21. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal azonos mértékű késedelmi kamatát.

A II.r. alperest pedig annak túrására kötelezte, hogy a tulajdonát képező, az ítélet rendelkező részében tételesen megjelölt ingatlanokból a felperes az I.r. alperessel szembeni fenti követelését bírósági végrehajtás útján kielégítse.

Kötelezte továbbá a II.r. alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 354 000 Ft le nem rótt illetéket és megállapította, hogy a fennmaradó 354 000 Ft kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolásában tényállásként állapította meg, hogy 2006. március 21-én a felperes ügyvédi iroda és az I.r. alperes között írásba foglalt ügyvédi megbízási szerződés jött létre, amelyben a felperes vállalta, hogy a szerződés mellékletét képező tényvázlatban ügyszám szerint megjelölt két polgári és két büntető ügyben ellátja az I.r. alperes képviselőt, azokkal összefüggésben eljár az illetékes bíróságok, nyomozó hatóságok illetőleg más hatóságok előtt.

A szerződés 5. pontjában a felek megállapodtak abban, hogy e tevékenység ellátásáért az I.r. alperes 9 000 000 Ft + áfa összegű megbízási díjat, továbbá nettó 1 000 000 Ft

költségátalányt fizet a felperesnek, aki ezen összegeken túlmenően egyéb díjra, költségtérítésre akkor sem jogosult, ha a saját szakértői által igényelt díj ennél magasabb. A szerződés 6. pontjában a felek rögzítették továbbá, hogy a megbízási díj a szerződés felmondása esetén is megilleti a megbízottat.

A megbízási díj esedékességével összefüggésben a felek abban állapodtak meg, hogy az I.r. alperes a megbízási díjat a Balassagyarmati Városi Bíróság előtt/2004. számon folyamatban lévő eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül köteles a felperesnek megfizetni.

Az elsőfokú bíróság tényállásként rögzítette azt is, hogy a fenti számú büntető ügyben az I.r. alperest - bűnösségének megállapítása esetén - akár 10 évig terjedő szabadságvesztés büntetés fenyegette, továbbá, hogy az eljárás során az I.r. alperes teljes vagyona zár alá került.

E büntető ügy jelentőségére tekintettel pedig a felek a megbízási díj mértékét és a kifizetés esedékességét a büntető ügyben elért eredményhez kötötték.

A megbízási szerződésben kikötött megbízási díj biztosítására a felperes és az I.r. alperes 2006. március 30-án jelzálogszerződést, valamint opciós szerződést kötöttek egymással a szerződésekben tételesen felsorolt, a szerződéskötések időpontjában az I.r. alperes tulajdonát képező cserhátszentiváni külterületi ingatlanokra vonatkozóan.

A biztosítéki szerződések közül az opciós szerződést a felperes nem nyújtotta be a földhivatalhoz, így az opciós jogok az ingatlan-nyilvántartásba nem kerültek bejegyzésre.

A jelzálogszerződés alapján ugyanakkor az illetékes ingatlanügyi hatóság a jelzálogjogot a felperes javára bejegyezte az ingatlan-nyilvántartásba.

A jelzálogszerződésben szereplő ingatlanoknak jelenleg a II.r. alperes (az I.r. alperes édesapja) a tulajdonosa.

2006. szeptember 20-án a felperes és az I.r. alperes között egy másik ügyvédi megbízási szerződés is létrejött, amelyben a felperes a korábbi megbízási szerződésben nem szereplő polgári peres eljárásokban vállalta az I.r. alperes képviselőjének az ellátását 4 000 000 Ft megbízási díj és 1 000 000 Ft költségátalány ellenében.

A 2006. március 21-i megbízási szerződésben a díj esedékessé válásával összefüggésben megjelölt/2004. számú büntető ügyben a Balassagyarmati Városi Bíróság a 2006. október 6-án jogerőre emelkedett ítéletével az I.r. alperest felmentette az ellene emelt vádak alól, a vagyonára elrendelt bűnügyi zárlatot pedig megszüntette.

Az I.r. alperes az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a megbízási szerződésben kikötött díjat és költségátalányt a felperesnek nem fizette meg. A 2006. november 23-án keltezett levelében pedig arról tájékoztatta a felperest, hogy a részére adott valamennyi megbízását visszavonja, a megbízási szerződéseket felmondja.

A felperes az I.r. alperes felmondását elfogadta, a 2006. március 21-i megbízási szerződésben kikötött megbízási díjra és költségátalányra ugyanakkor igényt tartott.

Az I.r. alperes a felperesnek 2007. április 11-én írt levelében a tartozása jogalapját és összegét nem vitatta, a felperessel kötött opciós szerződésre hivatkozással azonban azt kérte, hogy a tartozását a felperes számítsa be az ingatlanok 15 000 000 Ft összegű vételárába, a különbözetet pedig fizesse meg részére.

A felperes az I.r. alperes ajánlatát nem fogadta el és ismételten felszólította az alperest a megbízási díj megfizetésére, aminek az I.r. alperes nem tett eleget.

A felperes a jelen perben előterjesztett, módosított keresetében az I.r. alperest 9 000 000 Ft + áfa megbízási díj, és 1 000 000 Ft költségátalány (összesen: 11 800 000 Ft) és járulékai megfizetésére, a II.r. alperest pedig annak tűrésére kérte kötelezni, hogy a jelzálogjogával terhelt, jelenleg a II.r. alperes tulajdonát képező ingatlanokból a fenti követelését bírósági végrehajtás útján kielégíthesse.

Az I.r. alperes a kereset elutasítását kérte.

Az eljárás kezdeti szakaszában a felperes követelésének jogalapját és összegét nem vitatta, azonban ettől függetlenül a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a felek megállapodása szerint a megbízási díjat az opciós szerződésben megjelölt ingatlanok tulajdonjogának átruházásával kellett kiegyenlíteni.

Utóbb bejelentette, hogy a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékaránytalanságra hivatkozással megtámadja a felek között 2006. március 21-én létrejött szerződést. Állította továbbá, hogy a büntető perben a felperes javára a bíróság részéről megítélt 73 100 Ft + áfa összegű ügyvédi költség teljes egészében fedezte a felperest a ténylegesen kifejtett munkája alapján megillető díjat, ezért a felperes keresete alaptalan.

A II.r. alperes az elsőfokú eljárás során érdemi nyilatkozatot nem tett, a tárgyalásokon a szabályszerű idézések ellenére nem jelent meg.

A per során az alperesek pernyertességének előmozdítása érdekében a perbe beavatkozott Alperesi beavatkozó, aki az érdemi nyilatkozatában - annak tartalma szerint - a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 2012. november 8-i tárgyaláson meghozott/48. számú ítéletével az alpereseket a kereset szerint marasztalta. Az ítélet ellen az alperesek határidőn belül fellebbezést nyújtottak be, amelyben igazolási kérelmet is előterjesztettek a 2012. november 8. napjára kitűzött tárgyalás elmulasztása miatt.

Az elsőfokú bíróság az alperesek igazolási kérelmének helyt adott és elrendelte a tárgyalás megismétlését.

A 2013. május 28. napjára kitűzött újabb tárgyaláson - amelyen a felek szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg - az elsőfokú bíróság a tárgyalást berekesztette és/7. számon újabb ítéletet hozott, amelyben az alpereseket a kereset szerint marasztalta.

A csatolt okiratok, valamint az eljárás során kihallgatott dr. **K. B.** és dr. **F. K.** tanúk vallomásai alapján megállapította, hogy a felperes és az I.r. alperes között „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 474. §-ában meghatározott megbízási szerződés jött létre, amelyben a szerződő felek a felperest megillető megbízási díjat nem a kifejtett munkához viszonyítottan, hanem sikerdíjként határozták meg.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kihallgatott tanúk vallomásán túl ezt a megállapítást támasztotta alá az is, hogy a szerződésben a felek a megbízási díj esedékességét az I.r. alperest érintő legnagyobb horderejű büntető ügy jogerős befejezéséhez kötötték, figyelemmel arra, hogy a vagyona elrendelt bűnügyi zárlatra tekintettel a díj megfizetése az I.r. alperes számára csak felmentő ítélet esetén vált lehetségessé, tehát a zárlat feloldása előfeltétele volt a teljesítésnek.

A sikerdíjban való megállapodásra tekintettel pedig az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta a felperes részéről ténylegesen kifejtett ügyvédi munka mennyiségének és időigényességének a vizsgálatát.

Alaptalannak találta az elsőfokú bíróság az I.r. alperesnek a szerződés feltűnő értékaránytalanságra alapított megtámadását is.

Ezzel összefüggésben rámutatott, hogy a Balassagyarmati Városi Bíróság előtt indult büntető ügyben az ügyészség három rendbeli jelentős kárt okozó csalás büntetével, hét rendbeli közokirat-hamisítás büntetével és három rendbeli nagyobb kárt okozó csalás büntetével vádolta, amely bűncselekmények büntetési tételeire tekintettel, az I.r. alperest - bűnössége megállapítása esetén - tíz évig terjedő szabadságvesztés büntetés fenyegette és emellett a teljes vagyonelkobzás mellékbüntetés alkalmazásának lehetősége is fennállt. Utalt arra is, hogy a bűnügyi zárlat miatt a képvisellel kapcsolatos költségeket teljes egészében a felperes előlegezte.

Mindezekre tekintettel pedig, az elsőfokú bíróság a sikerdíjként meghatározott 9 000 000 Ft + áfa összegű megbízási díjat nem találta aránytalanul eltúlzottnak.

A peres iratokhoz csatolt okiratok tartalma alapján az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a felek a megbízási díj tekintetében pénzbeli teljesítésben állapodtak meg és az I.r. alperes csupán a teljesítés biztosítékaként ajánlotta fel a tulajdonát képező ingatlanokat a felperes számára. Az I.r. alperes ugyanakkor csupán állította, de nem bizonyította, hogy a felek abban állapodtak meg, hogy az I.r. alperes a tulajdonát képező ingatlanok átruházásával fogja kiegyenlíteni a felperesnek járó megbízási díjat.

A II.r. alperes túrésra kötelezését az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy a II.r. alperes a per során érdemi védekezést nem terjesztett elő, amely magatartását akként kellett értékelni, hogy a vele szemben előterjesztett kereset teljesítését nem ellenezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I.r. alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, másodlagosan pedig a sérelmezett határozat megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsődleges fellebbezési kérelmét egyrészt azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta őt tájékoztatni a pártfogó ügyvéd igénybevételének lehetőségéről, másrészt a felperes részéről az elsőfokú bírósághoz 2013. május 7-én benyújtott beadványt az elsőfokú bíróság csak az ítélethozatalt követő napon kézbesítette számára, amely mulasztásával illetőleg eljárásával - álláspontja szerint - lényeges eljárási szabálysértés követett el.

Előadta továbbá, hogy a 20. sorszámú végzésében az elsőfokú bíróság felhívta a felperest, hogy készítsen részletes előkészítő iratot arra vonatkozóan, hogy az I.r. alperes képviselőjére hány darab és milyen polgári ügyre nézve kötöttek megbízási szerződést, a perek mely bíróság illetve bíróságok előtt, milyen ügyszámon voltak folyamatban. Felhívta az elsőfokú bíróság a felperest annak kidolgozására is, hogy az I.r. alperes képviselőjében eljáró perekben hány darab, milyen tartalmú és terjedelmű beadványt szerkesztett, hány tárgyaláson vett részt, azok mennyi ideig tartottak.

A felperes a bíróság felhívásának nem tett eleget, azonban ennek a mulasztásának az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget.

Állította, hogy az ítélet „tény és iratellenes megállapításokat tartalmaz” továbbá, hogy az elsőfokú bíróság teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a 2012. május 22-i beadványában foglaltakat.

A másodlagos fellebbezési kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy „a sikerdíj szó a megbízási szerződésben nem szerepel.”

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében - annak tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte.

Hangsúlyozta, hogy a per tárgyát nem a felek között létrejött megbízási jogviszony tartalmának vizsgálata képezte, hanem az, hogy a megbízás sikerdíjas volt-e vagy sem.

Ezzel összefüggésben pedig az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékok alapján megalapozottan állapította meg, hogy az ügyvédi munkadíj tekintetében a felek sikerdíjban állapodtak meg.

Megjegyezte, hogy a per kezdeti szakaszában az I.r. alperes maga is elismerte, hogy a megbízási díj jár a felperesnek és csupán arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy a felek megállapodása szerint a perben szereplő ingatlanok átruházásával kellett teljesítenie.

Előadta továbbá, hogy a fellebbezésben megjelölt beadványa - a korábban előadottakhoz képest - semmilyen novumot nem tartalmazott, ezért alaptalan az I.r. alperesnek az a hivatkozása, hogy ne lett volna lehetősége reagálni a felperes nyilatkozataira.

A másodfokú tárgyalás napján küldött telefax üzenetében az I.r. alperes bejelentette, hogy a tárgyaláson nem tud részt venni, mert a gépkocsija - amelyben a jogi képviselőjével együtt utazott - útközben meghibásodott.

Az I.r. alperesnek ezzel a bejelentésével összefüggésben az ítélet tábla rámutat arra, hogy „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. számú törvény (Pp.) 245. §-a szerint a fellebbezési tárgyalásra szabályszerűen megidézetteknek, vagy valamelyiküknek az elmaradása a tárgyalás megtartását és a fellebbezés elintézését nem gátolja. Ilyen esetben a tárgyalás elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A bíróság azonban, ha a meg nem jelentek valamelyikének meghallgatását szükségesnek tartja, erre tekintettel - a másodfokú eljárás során egyszer, új tárgyalási hatánap kitűzésével - a tárgyalást elhalaszthatja.

A jelen esetben az ítélet tábla nem látta indokoltnak a tárgyalás elhalasztását, ezért azt a felek távollétében is megtartotta.

A fellebbezéssel összefüggésben az ítélet tábla mindenek előtt arra mutat rá, hogy bár az elsőfokú bíróság ítélete ellen csak az I.r. alperes nyújtott be fellebbezést, azonban arra tekintettel, hogy az alperesek a Pp. 51. §-ának a) pontja szerinti egységes pertársaknak minősültek, az I.r. alperes fellebbezése a Pp. 52. §-ának (1) bekezdése alapján a II.r. alperesre is kihatott, így az elsőfokú bíróság ítélete az ő vonatkozásában sem emelkedett jogerőre.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéletábra elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben megjelölt okok indokoltá teszik-e az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, melynek eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az I.r. alperes által állított eljárási szabálysértéseket az elsőfokú bíróság nem követte el.

Az ítéletábra a rendelkezésre állt iratok alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság - a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben - eleget tett a Pp. 7. §-ának (2) bekezdésében előírt kötelezettségének, ugyanis a 2009. március 2. napjára kitűzött tárgyalásra szóló, 102-es mintájú idéző végzés hátoldalán található tájékoztatóban tájékoztatta az I.r. alperest a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének lehetőségéről, amely végzést az I.r. alperes 2008. november 6. napján átvette.

Olyan kötelezettsége pedig az elsőfokú bíróságnak nem volt, hogy a korábban jogi képviselővel eljáró I.r. alperest a jogi képviselet megszűnését követően újra tájékoztassa a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének lehetőségéről.

Rámutat az ítéletábra arra is, hogy a jelen eljárás 2007. november 23-án, tehát 2009. január 1-je előtt indult, ezért a Pp. 73/B. §-a (1) bekezdésének a) pontjába foglalt - a 2009. január 1-je után indult ügyekre vonatkozóan előírt - tájékoztatási kötelezettség az elsőfokú bíróságot a jelen ügyben még nem terhelte (1/1998.PJE határozat). Az I.r. alperest egyébként sem érte hátrány, mert a jogi képviselet hiánya miatt mulasztásos jogkövetkezményt (a fellebbezés elutasítása) a bíróságok vele szemben nem alkalmaztak.

Alapvetően sérelmezte az I.r. alperes a fellebbezésében azt is, hogy nem határidőben kapta meg a felperes 2013. május 7. napján előterjesztett beadványát, ezért arra nem tudott nyilatkozatot tenni.

Az iratokból ugyanis kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy 2013. május 7-én a felperes részéről az általa korábban/1. számon már csatolt beadvány került újból benyújtásra, amelynek egy példánya az alperesek igazolási kérelmének helyt adó/56. számú végzéssel együtt az I.r. alperes pártfogó ügyvédjének 2013. február 13. napján kézbesítésre került.

A fenti iratnak az I.r. alperes jogi képviselőjének történt kézbesítését támasztja alá az a körülmény is, hogy dr. **N. A.** a 2013. május 5-én keltezett, az ügyvédi megbízás felmondását tartalmazó levele mellékleteként ezt a felperesi beadványt is megküldte az I.r. alperesnek, aki azt 2013. május 9-én - tehát még a 2013. május 28-ai ítélelehozatal megelözően - átvette.

Az elsőfokú bíróság tehát nem sértette meg a Pp. 3. §-ának (6) bekezdésében foglaltakat, mivel a felperes hivatkozott beadványát megküldte az I.r. alperes jogi képviselője részére, akinek lehetősége volt a beadványban foglaltakra észrevételt tenni.

Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes megjelölt beadványa olyan új tényállítást, hivatkozást nem tartalmazott, amelyet korábban ne adott volna elő.

Alapvetően sérelmezte az I.r. alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság 20. sorszámú végzésébe foglalt felhívás teljesítésének az elmulasztását is.

A 20. sorszámú végzés meghozatalát követően ugyanis a felperes módosította (kiegészítette) a tényállítást és arra (is) hivatkozott, hogy sikerdíjas megállapodást kötött az I.r. alperessel, ezáltal pedig megváltozott a felperes részéről bizonyítandó tények köre,

amiről az elsőfokú bíróság a felperest a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően tájékoztatta (...../29. számú jkv. 2. oldala).

A fentiekkel összefüggésben az ítélőtábla rámutat arra is, hogy a bizonyítást elrendelő végzés a pervezetésre vonatkozik, amelyhez a bíróság a Pp. 227. §-ának (2) bekezdése alapján nincs kötve, azt maga is megváltoztathatja. Ezért önmagában az a körülmény, hogy a bíróság utóbb eltér a bizonyítást elrendelő végzésében foglaltaktól, önmagában még nem eredményez eljárási szabálysértést.

Alaptalanul állította az I.r. alperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a 2012. május 22-i beadványában előadottakat és iratellenesen állapította meg a 2006. március 21-i megbízási szerződés tartalmát.

Az I.r. alperes azt valóban okiratokkal igazolta, hogy 2006. március 21-i dátummal több tényvázlat is felvételre került, azonban a felek az ugyanezen a napon megkötött megbízási szerződésben csak egy ügyvédi tényvázlatra hivatkoztak, nem pedig tényvázlatokra.

Az I.r. alperes által a/44. számú előkészítő irat mellékleteként csatolt ügyvédi tényvázlatok közül pedig csak a felperes által megjelölt két polgári és két büntetőeljárás ellátására vonatkozó tényvázlat tartalmazta a/2004 ügyszámot, amelyet a felek a szerződésben is megjelöltek és amelynek befejezéséhez kötötték a megbízási díj esedékességét.

E mellett a tanúk vallomásai és az I.r. alperesnek a 2010. június 2. napján megtartott tárgyaláson tett nyilatkozata (amely szerint a 2006. március 21-i megbízási szerződés alapján a felperes ügyvédi iroda két büntető eljárásban és három polgári peres eljárásban látta el a képviseletét) is azt támasztotta alá, hogy a 2006. március 21. napján létrejött megbízási szerződés nem az ekkor felvett valamennyi tényvázlatban szereplő ügyre vonatkozott.

Ezt a megállapítást erősítette az a tény is, hogy a 2006. szeptember 20-án megkötött újabb szerződésben a felek nem utaltak arra, hogy az a 2006. március 21-i szerződésük módosítása lenne, holott ha valóban részét képezte volna valamennyi ügy a 2006. március 21-i szerződésnek, akkor ezt indokolt lett volna megtenniük.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla megállapította, hogy az I.r. alperes részéről a fellebbezésben állított eljárási szabálysértések nem indokolták az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését.

A másodlagos fellebbezési kérelme indokaként az I.r. alperes arra hivatkozott, hogy „a sikerdíj szó a megbízási szerződésben nem szerepel.”

Az ítélőtábla megállapítása szerint az a tény, hogy a „sikerdíj” szót a felek nem tüntették fel a szerződésben még nem zárja ki, hogy ne ezzel a tartalommal kötötték volna meg a szerződésüket.

Az adott ügyben ezt támasztotta alá - miként azt az elsőfokú bíróság is megállapította - az I.r. alperesnek a szerződéskötéskori vagyoni helyzete, a díj esedékességi időpontjának meghatározása, a kihallgatott tanúk vallomásai és az a szerződéses kikötés, hogy a megbízási díj a szerződés felmondása esetén is megilleti a megbízottat, továbbá az a körülmény is, hogy az I.r. alperes - jogi képviselője útján - a 2010. június 2. napján megtartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, nem vitatja, hogy jár megbízási díj a felperesnek és azt az összegszerűségében sem kifogásolta (...../3. számú jkv.).

Megjegyzi az ítéletábra, hogy az I.r. alperes a fenti nyilatkozata megtételekor már tudomással bírt arról a büntetőeljárásban meghozott végzésről, amelyben a bíróság a felperes részére 73 100 Ft + áfa összegű ügyvédi költséget állapított meg.

Ezzel összefüggésben rámutat az ítéletábra arra is, hogy a felek által kikötött ügyvédi megbízási díj esetleges feltűnő aránytalanságának vizsgálata során nem a bíróság által megállapított perkoltségból, hanem a felek által kötött szerződésből kell kiindulni. Az előbbi ugyanis a bíróság az e körben irányadó jogszabályok alapján mérsékelheti és eltérhet a felek szerződésében kikötött munkadíjtól.

A szerződés feltűnő értékaránytalanságra alapított megtámadásával összefüggésben az ítéletábra az elsőfokú bíróság által kifejtetteken túl rámutat arra is, hogy a régi Ptk. 236. §-ának (4) bekezdése alapján a megtámadás joga megszűnik, ha a megtámadásra jogosult a megtámadási határidő megnyílta után a szerződést írásban megerősíti, vagy a megtámadásról egyébként írásban lemond.

Az I.r. alperesnek a 2007. április 11-i levélben tett és a 2010. június 2-i tárgyaláson jegyzőkönyvbe foglalt - tartalmuk szerint tartozánelismerésnek minősülő - nyilatkozatai pedig a szerződést megerősítő nyilatkozatoknak minősültek figyelemmel arra, hogy a bírósági gyakorlat a fél írásbeli tartozáselismerő nyilatkozatát a szerződés megerősítésének tekinti (BH2012.92. számú eseti döntés).

Észlelte az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság annak ellenére, hogy a fellebbezéssel támadott ítéletét az alperesek igazolási kérelme folytán megismételt tárgyaláson hozta meg, nem a Pp. 109. §-ának (4) bekezdésében foglaltak szerint járt el.

E rendelkezés szerint ugyanis az új tárgyalás eredményéhez képest az elmulasztott tárgyalás alapján hozott határozat hatályban tartása vagy teljes, illetőleg részbeni hatályon kívül helyezése kérdésében is határozni kell.

Az ítéletábra megállapítása szerint azonban az elsőfokú bíróság részéről elkövetett ez az eljárási szabálysértés nem volt olyan súlyos, amely az általa meghozott ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna.

Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság újabb ítéletét - figyelemmel arra, hogy a per fő tárgya tekintetében az ugyanazt az ítéleti rendelkezést tartalmazta, mint a korábban meghozott ítélete - a/48. számú ítéletet hatályában fenntartó ítéletnek tekintette és azt a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Észlelte ugyanakkor az ítéletábra azt is, hogy a II.r. alperes a/48. számú ítélet elleni fellebbezésével egyidejűleg személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet nyújtott be a bírósághoz, amely kérelemről az elsőfokú bíróság nem határozott.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróságnak ezt a mulasztását akként pótolta, hogy a 2014. május 28. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - méltányosságból - a II.r. alperesnek személyes költségmentességet engedélyezett.

Erre tekintettel pedig a II.r. alperes sem köteles megfizetni az államnak a felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett kereseti illetéket, figyelemmel „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdésében és a 14. §-ában foglaltakra.

Ezért az ítélet tábla a Pp. 253. §-a (3) bekezdésének utolsó mondatában biztosított jogkörével élve az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyta helyben, hogy mellőzte a II.r. alperesnek az állam javára illeték fizetésére kötelezését.

A felperes az alperesektől perköltséget a másodfokú eljárásban sem igényelt, ezért arról az ítélet táblának határoznia nem kellett.

A Pp. 87. §-ának (2) bekezdése szerint a bíróság a perköltség viseléséről szóló határozatában - a díj összegének megállapítása nélkül, a perköltségviselés arányának meghatározásával - megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd díjának viselésére ki (melyik peres fél) köteles.

Ezért az ítélet táblának csupán azt kellett megállapítania, hogy ki minősül pereszes félnek, azaz ki köteles a pártfogó ügyvédi díj viselésére. A perbeli esetben a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján a pereszes fél az eredménytelenül fellebbező I.r. alperes volt. Más kérdés, hogy a jogi segítségnyújtó szolgálat ténylegesen kötelezi-e a pereszes felet a díj fizetésére, vagy azt a fél részére biztosított támogatói formára tekintettel az állam viseli („A jogi segítségnyújtásról” szóló 2003. évi LXXX. törvény 11/A.§-a, 11/B.§-a).

Debrecen, 2014. május 28.

Dr.Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -